

Johan Hagland
Miljö- och stadsbyggnadschef
08-560 39 137
johan.hagland@ekero.se

Kommunstyrelsen

Motionssvar - Vattenkvalitet

Dnr KS11/196-432

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att motionen avslås.

Sammanfattning av ärendet

Solveig Brunstedt (C) och Kjell-Erik Börjesson (C) har i en motion föreslagit Kommunfullmäktige besluta:

”att en förteckning upprättas, med prioriteringar över vilka igenväxande vikar och sund i kommunen som ska åtgärdas”.

Beslutsunderlag

Motionssvar stadsarkitektkontoret, 2013-05-08

Protokoll Kommunfullmäktige 2012-12-11 § 96

Protokoll Kommunstyrelsens arbetsutskott 2011-11-15 § 171

Protokoll Kommunfullmäktige 2011-10-27 § 126

Motion från Solveig Brunstedt (C) och Kjell-Erik Börjesson (C), 2011-10-10

Ärendet

Ekerö kommun har i flera dokument angett väsentligheten i att säkerställa Mälarens vattenkvalitet. Ibland annat kommunens verksamhetsmål 2011-2014 för Hållbar utveckling står det att ”kommunen ska under mandatperioden minska klimatpåverkan genom effektivare energianvändning och transporter samt säkerställa att Mälaren och områden med höga natur- och rekreationsvärden nyttjas på ett långsiktigt hållbart sätt”. I översiktsplanen uttrycks att huvudinriktningen är att Mälarens vattenkvalitet ska förbättras.

I kommunens Miljöprogram 2006-2010 ges högsta prioritet att värna Mälaren. I kommunens miljöredovisning finns även en årlig uppföljning av kommunens beslut om lokala miljömål.

Kommunen har arbetat under många år med vattenvårdsfrågor och då efter kartläggningar prioriterat de mest föroreningskänsliga vikarna. Sanering av enskilda avlopp, utbyggnad av kommunalt vatten- och avlopp samt tillsyn inom lantbruket och båthamnar är några exempel. Kommunen har även medverkat i samverkansprojekt om t.ex. restaureringsåtgärder vid Svartsjövikens och Karlskärvikens samt utbyggnad av sugtömningsstationer för fritidsbåtar. Även inrättandet av Östra Mälarens vattenskyddsområde är en del i detta vattenvårdsarbete.

Kommunens deltagande i Mälarens vattenvårdsförbund och dess arbete med miljöövervakning av miljötillståndet i vattenmiljön bidrar till faktaunderlag för samhällsplaneringen och för annan verksamhet. Med avseende på att miljöövervakning är mycket kostnadskrävande är denna samverkan särskilt värdefull.

I kommunens vattenöversikt, som är ett planeringsunderlag till översiktplanen, finns en sammanställning av miljökvaliteten i sjöar och vattendrag med tillståndsklassning. Därmed finns ett tillräckligt underlag som tydliggör att Törnbyviken, Svartsjövikens, Igelvikens, Norrsundet, Rörmaren och Karlskärsviken är de vikar som är mest påverkade d.v.s. att vikarna har en otillfredsställande ekologisk status och att de därmed är mycket föroreningskänsliga. Det är även dessa uppräknade vikar som har bedömts vara mest prioriterade för insatser från kommunen, medan övriga har lägre prioritering.

För att göra en fullständig förteckning av samtliga igenväxande vikar eller sund i kommunen är det nödvändigt att närmare definiera vad som dels menas med igenväxning och dels hur vik/sund ska avgränsas. Igenväxning är en naturlig, icke önskvärd process som påskyndas av bl.a. övergödning och markavvattning. En vik eller sund är dock svårare att precisera närmare, utan i princip alla vattenområden, oaktat storlek, som omges av land bör anses vara en vik eller sund, t.ex. bör stora delar av Östersjön falla under den definitionen. I insjön Mälaren finns med samma betraktande alltså ett oräkneligt antal vikar. På kartor över kommunen finns över 100 namngivna vikar och sund angivna, några av dessa är inte faktiska vikar eller sund men utöver de angivna finns ett oräkneligt antal andra vattenområden (t.ex. fjärdar, grund och passager) som skulle kunna hänföras till kategorin vikar/sund.

Att bara undersöka ett vattenområde kräver betydande insatser och kommunen har begränsade egna resurser och tillräcklig kompetens för att undersöka och bedöma vilka av dessa vikar/sund som bör åtgärdas. Istället är kommunens samverkan med andra aktörer t.ex. Mälarens vattenvårdsförbud en mycket viktig del för att kommunens arbete ska leva upp till de ställda målen.

Det nu pågående arbetet inom Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt och genomförandet av det fastställda åtgärdsprogrammet kan även bidra till ytterligare underlag om vattenmiljöernas status.

Beträffande ansvar för åtgärdsarbetet är det angeläget att tydliggöra bl.a. markägansvar, skötselfrågor, framtagande av skötselplaner m.m. för sjöar och vattendrag. Kommunen kan dock inte bidra med kommunala medel till privata markägare och företag. Kommunen kan fortsatt medverka i samverkansprojekt med flera aktörer samt som ansvarig för avloppsrening och dagvattenhantering medverka i åtgärdsarbetet.

Med stöd av ovan angivna skäl, samt att en förteckning av vikar och sund som ska åtgärdas redan finns förtecknade i tillräcklig omfattning, bedömer stadsarkitektkontoret att motionen ska avslås.

Johan Hagland
Miljö- och stadsbyggnadschef

Beslutet expedieras till
Stadsarkitektkontoret